

WSHiG

Karta przedmiotu/sylabus

KIERUNEK	Turystyka i Rekreacja
SPECJALNOŚĆ	Zarządzanie i Marketing w Gastronomii, Turystyce i Rekreacji
TRYB STUDIÓW	Stacjonarny / niestacjonarny
SEMESTR	VI/I stopnia

Nazwa przedmiotu	Ryzyko w przedsiębiorstwie turystycznym	ZM_MKPR_S_25 ZM_MKPR_NST_23
Wymiar godzinowy poszczególnych form zajęć		
• wykłady	Studia stacjonarne – 15 Studia niestacjonarne – 8	
• ćwiczenia	Studia stacjonarne – 15 Studia niestacjonarne – 8	

Cele kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> – przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu ryzyka w przedsiębiorstwie turystycznym; – stworzenie podstaw dla umiejętności identyfikacji źródeł ryzyka; – omówienie klasyfikacji ryzyka; – zapoznanie się z zasadami oceny ryzyka wybranymi metodami ilościowymi i jakościowymi; – przekazanie wiedzy umożliwiającej zaproponowanie pakietu środków zaradczych.
--------------------------	--

Efekty kształcenia do przedmiotu			
Numer	Efekty kształcenia, student/ka, który/a zaliczył/a przedmiot, potrafi:	Odniesienie efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
	W zakresie wiedzy		
W01	Posiędzie wiedzę w zakresie zarządzania ryzykiem, w szczególności będzie rozumiał różnicę między różnymi rodzajami ryzyka i zasady podziału ryzyka.	K_W02	P6S_WG
W02	Będzie wiedział jakich narzędzi należy używać do oceny poszczególnych rodzajów ryzyka.	K_W05	P6S_WG
W03	Pozna zakres zastosowania instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem i strategię zarządzania ryzykiem.	K_W07	P6S_WK
	W zakresie umiejętności		

U01	Powinien umieć zidentyfikować ryzyko.	K_U18	P6S_UW
U02	Powinien znać podstawowe rodzaje ryzyka, umieć ocenić ryzyko za pomocą metod jakościowych i ilościowych.	K_U18	P6S_UW
U03	Powinien umieć zaprojektować system zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie i sformułować plan ryzyka w projekcie.	K_U18	P6S_UW
W zakresie kompetencji społecznych			
K01	Przedmiot rozwija umiejętność komunikacji i pracy w zespole.	K_K04	P6S_KO
K02	Posiada umiejętność krytycznej analizy otoczenia.	K_K10	P6S_KO
K03	Potrafi wyciągać prawidłowe wnioski i formułować oceny, a także strategie działania w warunkach niepełnej informacji.	K_K02	P6S_KK

Sposoby weryfikacji i oceny uzyskanych efektów kształcenia		Forma oceny			
Efekt kształcenia	Egzamin pisemny lub ustny*	Wykład z dyskusją	Prezentacje (ćwiczenia)	Praca pisemna	Zaliczenie przedmiotu / Egzamin
W02	x		x		
W03	x		x		
U01	x		x		
U02	x		x		
U03	x		x		
K01	x		x		
K02	x		x		
K03	x		x		

* Ocena bdb z ćwiczeń zwalnia z egzaminu i przepisywana jest jako egzaminacyjna

Numer treści	Treści kształcenia / programowe	Odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
Wykłady / ćwiczenia		
1	Rodzaje ryzyka (pojęcie ryzyka, pewność, niepewność, prawdopodobieństwo, typologia ryzyka w instytucji finansowej a niefinansowej, rodzaje ryzyka w inwestycjach, ryzyko systematyczne i niesystematyczne, metodologia BIS, ryzyko polityczne, ryzyko biznesowe, ryzyko strategiczne, ryzyko finansowe i jego kategorie)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K10 K_K06
2	Metody identyfikacji ryzyka (czynniki ryzyka, źródła ryzyka makroekonomiczne i mikroekonomiczne, ryzyka wewnętrzne i zewnętrzne, metody statystyczne- ilościowe, metody obserwacyjne- jakościowe)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K10 K_K06

3	Wartość narażona na ryzyko (istota wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk) - podejście bankowe a analiza od strony przedsiębiorstwa, pomiar wartości narażonej na ryzyko, analiza istotności zagrożeń, przedział ufności)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K10 K_K06
4	Model ryzyka w przedsiębiorstwie turystycznym (budowa modelu teoretycznego umożliwiającego szacowanie ryzyka w oparciu o różne metody)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K04 K_K10 K_K06
5	Ilościowe metody oceny ryzyka (metoda wariancji – kowariancji, metoda symulacji historycznej, metoda Monte Carlo)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K10 K_K06
6	Metody jakościowe w ocenie ryzyka (zasady sporządzania ocen MCA, oceny ratingowe, mapy i macierze ryzyka, metody opisowe (np. BCG), analiza grafów, metoda scenariuszowa)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K10 K_K06
7	Organizacja a ryzyko (organizacje nastawione na zarządzanie ryzykiem a tradycyjne; zmiany struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa dla potrzeb zarządzania ryzykiem, rola menedżera ryzyka; komitet ryzyka)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K04 K_K10 K_K06
8	Zabezpieczenia wewnętrzne w zarządzaniu ryzykiem przedsiębiorstwa turystycznego (zasady i zakres zastosowania zabezpieczeń wewnętrznych w zarządzaniu ryzykiem, transakcje przeciwstawne, opóźnianie i przyspieszanie płatności, zarządzanie przepływami pieniężnymi, kompensacja, netting)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K10 K_K06
9	Zabezpieczenia zewnętrzne w zarządzaniu ryzykiem przedsiębiorstwa turystycznego (zastosowanie w zarządzaniu ryzykiem nowych instrumentów finansowych, transakcje terminowe, opcje, swapy, przegląd instrumentów zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych)	K_W01, K_W05, K_W07, K_U18, K_K10 K_K06

Formy prowadzenia zajęć					
Efekt kształcenia	Formy zajęć				
	Wykład	Wykład z dyskusją	Seminarium	Ćwiczenia	
W01	x			x	
W02	x			x	
W03	x			x	

U01	x			x
U02	x			x
U03	x			x
K01	x			x
K02	x			x
K03	x			x

Kryteria oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów kształcenia				
Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
W01	Student uzyskuje poniżej 50% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 50-69% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 70-89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje powyżej 89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego
W02	Student uzyskuje poniżej 50% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W02 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 50-69% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W02 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 70-89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W02 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje powyżej 89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W02 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego
W03	Student uzyskuje poniżej 50% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W03 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 50-69% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W03 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 70-89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W03 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje powyżej 89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia W03 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego
U01	Student uzyskuje poniżej 50% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia U01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 50-69% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia U01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje 70-89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia U01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego	Student uzyskuje powyżej 89% maksymalnej liczby punktów z części dotyczącej efektu kształcenia U01 wydzielonej z końcowego egzaminu pisemnego

Liczba punktów ECTS wraz z ich wyliczeniem dla studiów stacjonarnych	3 punkty ECTS	
	Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta: - udział w wykładach.....15godz, - samodzielne studiowanie tematyki wykładów, w tym studiowanie zalecanej literatury.....15godz, - udział w konsultacjach.....5godz, - przygotowanie się do egzaminu i udział w egzaminie.....15godz - udział w ćwiczeniach.....15godz, - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na ćwiczeniach.....10godz.	
Łączny nakład pracy studenta		75 godz
Liczba punktów ECTS wraz z ich wyliczeniem dla studiów niestacjonarnych	3 punkty ECTS	
	Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta: - udział w wykładach.....8godz - samodzielne studiowanie tematyki wykładów, w tym studiowanie zalecanej literatury.....22godz, - udział w konsultacjach.....5godz, - przygotowanie się do egzaminu i udział w egzaminie.....15godz, - udział w ćwiczeniach.....8godz, - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na ćwiczeniach.....17godz.	
Łączny nakład pracy studenta		75 godz

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biczysko W., Zarządzanie finansami w przedsiębiorstwie turystycznym, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011. 2. Biczysko W., Ryzyko finansowe jako determinanta popytu na usługi biur podróży, (w) Popyt Turystyczny. Konsumpcja- Segmentacja- Rynki, Zeszyty Naukowe nr 699, Ekonomiczne Problemy Usług nr 84 , Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2012. 3. Biczysko W., Ryzyko finansowe polskich biur podróży, (w) Teoria i praktyka usług turystycznych, rekreacyjnych i hotelarsko- żywieniowych w świetle badań, Seria: Monografie nr 9, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2011. 4. Biczysko W., Ryzyko upadłości i reputacji biur podróży, Rynek Turystyczny nr 8/ 2012, Warszawa 2012. 5. Borkowski P. Ryzyko w działalności przedsiębiorstw, WUG, Gdańsk 2008. 6. Hanisz R. N. (red. nauk.), Zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie, Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Dąbrowa Górnicza 2010. 7. Jajuga K. (red. nauk.), Zarządzanie ryzykiem, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015. 8. Kaczmarek T.T., Zarządzanie ryzykiem. Ujęcie interdyscyplinarne, Difin, Warszawa 2010. 9. Kalinowski M., Ryzyko walutowe. Zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2012. 10. Nowak E. (red. nauk.), Rachunkowość w zarządzaniu ryzykiem w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 2010.
------------------------------	--

Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bitkowska A., Kolterman K., Wójcik G., Wójcik K., Zarządzanie procesami w przedsiębiorstwie. Aspekty teoretyczno- praktyczne, Difin, Warszawa 2011. 2. Holliwell J., Ryzyko finansowe. Metody identyfikacji i zarządzania ryzykiem finansowym, Wyd. K.E. Liber s.c., Warszawa 2001. 3. Knowles T., Zarządzanie hotelarstwem i gastronomią, PWE (tłum. Górka G.), Warszawa 2001. 4. Korol T., Systemy ostrzegania przedsiębiorstw przed ryzykiem upadłości, Wyd. Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2010. 5. Kotaś R., Sojak S., Rachunkowość zarządcza w hotelarstwie i gastronomii, PWE, Warszawa 2009. 6. Jędrzejczyk I., Nowoczesny biznes turystyczny. Ekostrategie w zarządzaniu firmą, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001. 7. Skrzypek E., Hofman M., Zarządzanie procesami w przedsiębiorstwie. Identyfikowanie, pomiar, usprawnianie, Wyd. Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2010. 8. Wiley J., Instrumenty pochodne, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2001.
---------------------------------	---